

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

ПРИ XLVL Ч. 70. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 26-го березня 1938.

No. 70. Jersey City, N. J., Saturday, March 26, 1938. VOL. XLVL

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Соспу: ВЕрген 4-1016. 4-0207.

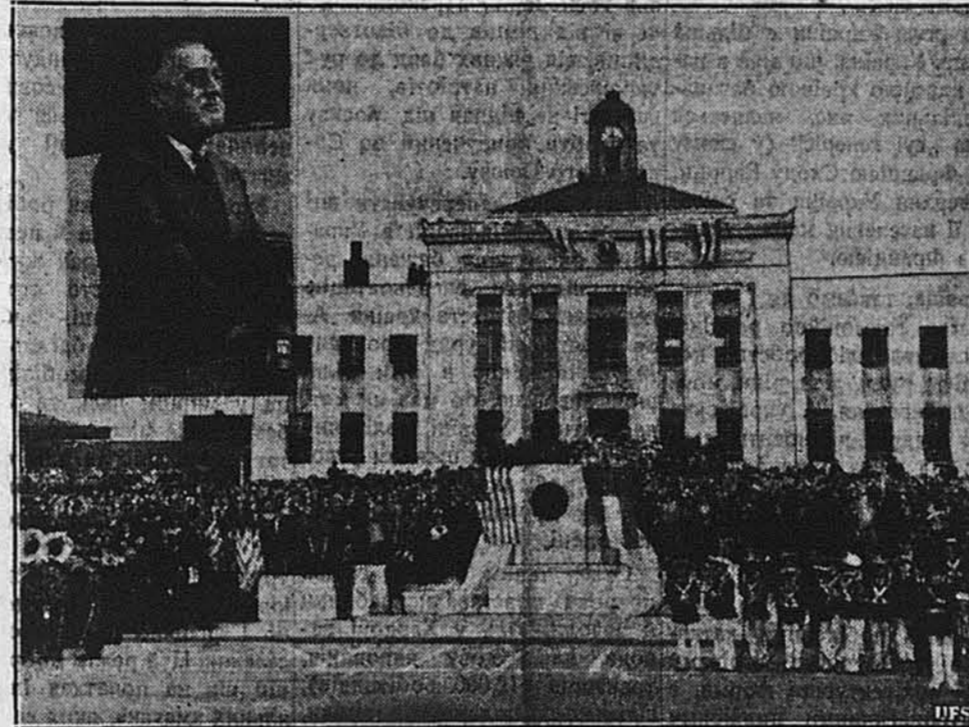
THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗДОРОВА ДУМКА ПРО ЗАГРАНИЧНУ ПОЛІТИКУ АМЕРИКИ

НЮ ЙОРК. — В дискусії, що була передана через радіо, сенатор з Норт Дакоти, Джіралд Най, сказав, що здалека від європейських воєн, щоб не дається знову втягнути у війну, як це було останній раз. Най говорив, що це не є ніякий інтерес Америки пильнувати миру Європи, чи ставати в обороні котрого-небудь покривдженого народу. Америка вже дістала добру науку в минулій війні, в якій вона рятувала покривджені народи, а потім ті народи відмовилися сплачувати позички, зятягнені в Америці. Най говорив, що Америка до нині „не може сколектувати коштів колективної безпеки“. Америка повинна триматися здалека від підміованої Європи. Тим вона зробить велику прислугу загальній цивілізації, бо в наступній війні бодей вона одна збереже розсудок і не дасться охонити збережівлю.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ У ГЕЙНСВІЛІ.

По дорозі на вакації до Ворм Спрінгс, У Джорджії, президент задержавсь у Гейнсвілі, де виголосив до 20,000 слухачів замітну промову про потребу реформи. Він заявив себе ворогом феодалізму, фашизму й комунізму, а потім казав, що демократія вимагає піднесення життєвої стопи робітників, себто піднесення робітничої заплати.

НАСТУП НА УКРАЇНСЬКІ СОКІЛЬСЬКІ ГНІЗДА

ЛЬВІВ. — З усіх сторін доносять про ліквідацію українських руханових товариств „Сокіл“. Найбільший наступ покولو тепер територіальних воєнства. Воно припинило в останніх часах діяльність трьох сокільських гнізд, а саме в Білому Камені, Соколівці й у Юськовичах. Так подає „Новий Час“ (ч. 49).

ПОЛЬСЬКИЙ СОКІЛЬСЬКИЙ ЗДВИГ.

ЛЬВІВ. — Дня 5. червня буде влаштований у Львові великий здиґ польських „Соколуф“. Буде маніфестаційний перемарш через середмістя, щоб тим виявити польську силу й показати, що „Львів є польське місто“. Як подає „Новий Час“ (ч. 54), шчепольяки підкожують поляків до участі у тій протиукраїнській маніфестації тим, що пишуть, що в тім самім часі українці задумали влаштувати „марш на Львів“.

ЗА ВШАНУВАННЯ БІЛАСА І ДАНИЛИЩИНА.

БЕРЕЖАНІ. — Судитимуть Рудольфа Панькова, Степана Гнипа і Стетимана Гегула за приналежність до О.У.Н. і державну зраду. Польський прокуратор опирає своє обвинувачення на тім, що підсудні вивисили були 23. грудня 1937 р. жовто-блакитні прапори з чорною перепаскою й видали заклики до громадян вшанувати роковини смерті бл. п. Біласа і Данилишина.

ЗА НЕПОВАННЯ ПОЛЬСЬКОГО ГИМНУ.

САМБІР. — Перед польським судом відповідала 10-літня українка Анна Трач, учениця третьої класи вселюдної школи, обвинувачена за те, що, завізвана вчителькою, був разом з іншими дівчатами співає польський державний гімн, відмовилася співати і висловила образливо про Польщу. З уваги на вік обвинуваченої і слідство проти неї припинили, а суддя висловив їй тільки догану.

НОВІ ПАМ'ЯТНИКИ.

ПОЛТАВА. — Цього року Полтава збагатиться трьома пам'ятниками, присвяченими письменникам: Короленкові, Іванові Котляревському та Панасові Мирному.

ЗНИКАЮТЬ КОРДОНИ ДУХА.

ЛЬВІВ. — „Новий Час“ (ч. 45) помістив передовицю під псевдонімом заголовком, в якій визнає, що хоч польська влада відокремилася спеціальної кордонами Галичину від Волині, Холмщини, Полісся, а Поділля, то, не зважаючи на те, „ліше сліпці не бачать, що пробуджуються гори, мінніша Холмщина, пружніе Волинь і поволі підводиться Полісся, а Поділля щораз глибше думає“. А далі читаємо так: „Із зустріч з різними думками, з довгими короткими розстрілами стає нам щораз ясніше, що ще ніколи не було в нас такого взаємного зацікавлення, чи, ліпше сказати, такого болю і триваючі за долю всіх українських земель, такого відчуження кровного зв'язку, як сьогодні“.

КОНКУРС ХОРИВ.

ЛУЦЬК (Волинь під Польщею). — Дня 15. лютого відбувся концерт-конкурс українських хорів при „Просвітнянських Хатах“ у повіті. Участь у конкурсі взяли 7 хорів. Разом стали до конкурсу 250 сольських співаків. Музика розпочала була „Ой, зза гори камяної“, мизика М. Леонтівича. На дальшу програму складалася низка українських народних пісень у різних обробках. Всі виступили в українських народних строях. Найкраще виходило, коли всі хори співали разом під вправною рукою диригенту Колисниченка. Цей конкурс вважають згідно „небуденною культурною імпрезою“.

НОВІ ДОКУМЕНТИ ПРО ШЕВЧЕНКА.

КИЇВ. — Музей Т. Г. Шевченка набув цікаві матеріали про перевіз труни з тілом Шевченка з Петербурга в Україну. Цю труну, як відомо, везли з Петербурга до Москви залізницею, з Москви до Києва кіними, а з Києва до Канева пароплавом. Майя Честахівський зробив підчас цієї подорожі низку цікавих етюдів, головним чином груп селян, що зустрічали сумний поїзд. Особливо добре виїшла група селян, що чекала на березі Дніпра прибуття тіла пароплавом.

КОЛОМІЯ. — Відбувся тут зїзд польської організації польської урядової партії.

Зїзд радив над тим, як закріпити польську душу на українській землі під Польщею. І ухвалив таку резолюцію: „Зібрані вважають кошту і польську школу за основні національного життя і вирішують спрямувати всі свої зусилля в напрямі будови і каллції та творення нових римо-католицьких парохій. Зібрані, вважаючи землі за основний верстат праці польського села, вирішили змагати до безоглядного походження польської землі в польській руці“.

ПОМІЧ УРЯДУ ВТІКАЧАМ З НІМЕЧЧИНИ.

ВАНІНГТОН. — Секретаріату, Год, видав заповіді до 29. червня, щоб прийшли в поміч політичним утікачам з Німеччини і в той спосіб зменшили людське терпіння. Ця поміч малаб у першій мірі залучуватися в тому, щоб утікати з Німеччини дістали дозвіл на побут у данім краю. Можна сподіватися, що велід за тим Америка сама дасть приклад у тому відношенні.

ПЛЯНГУТЬ ПОЗИЧКИ БІЗНЕСМЕНАМ.

ВАШИНГТОН. — Перед відїздом до Ворм Спрінгс на спочинок президент Рузвелт поручив секретарю скарбу приготувати плян позичок для великих і малих бізнесменів, щоб тим оживити рух у їх підприємствах.

ПІДНЕСЛИ ЗАРОБІТНУ ЗАПЛАТУ.

НЮ ЙОРК. — Дирекція Поста телеграф енд Кейбл Корпорейшн подає до Відомо, що на основі останнього підписання контрахту з юнією її робітників підвищено 15,000 її робітників заробітну плату. Загальна підвишка виносить 600 тисяч долларів річно.

КЛЮБ ВИЗДОРОВЦІВ З НЕДУГИ ПІСТРЯКА.

НЮ ЙОРК. — Американське товариство для поборювання недуги пістряка (рака) оголосило, що організує спеціальний клуб, що складатиметься з 25,000 осіб, які колись клуби хворі на пістряка, а тепер цілковито виликувалися. В той спосіб згадане товариство хоче дати наочний доказ, що недуга пістряка, коли її лікується завчасу і відповідними способами, може бути виликвана.

ПОВІДОМЛЕННЯ „СОШЕЛ СЕКУРИТИ БОРДУ“.

НЮ ЙОРК. — Заряд „Сошел Секюриті Борду“ подав до відомо, що всі робітники, які мають сумнів, чи їх працевдавні точно виплачують за них другу половину суспільного обезпечення, можуть звертатися до головної федеральної канцелярії, звідки дістануть точне повідомлення про те, як стоїть справа з їх обезпеченням.

КАНАДА РАХУЄ НА АМЕРИКАНСЬКУ ПОМІЧ.

ОТАВА (Канада). — Канадський міністер оборони, Мекензі, сказав, що вразі війни Канада рахує на поміч з боку Атлантицького океану на британську флоту, а з боку Тихого океану — на американську. Та протев Канада рішила збільшити своє зброєння і поставила купити два бойові кораблі від Англії.

СВОБОДА ПРЕСИ, АЛЕ ОБМЕЖЕНА.

ЕДМОНТОН (Канада). — Законодатне тіло канадської провінції Альберти рішило замкнуту впродовж нарад цього тіла газетного кореспондента Дона Бравна за те, що він про ці наради подавав до газети фальшиві відомості.

ЗАКОЛОТ У МЕКСИКУ.

МЕКСИКО СІТІ (Мексико). — Внаслідок конфіскації майна чужинецьких компаній населення Мексика влаштує патріотичні демонстрації, що мають підкреслити солідарність з урядом. Але рівночасно з тим мексиканська економічна структура починає хитатися. Нафти тепер добувають 50% менше. Безробіття росло, а ціни на харч і інші продукти вже підсочили на 15 до 50%.

ПЛЯНУЮТЬ РІЗЬБАРСЬКУ ВИСТАВУ ПІД ГОЛИМ НЕБОМ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорська організація різьбарських мистців повідомила, що незадовго вона влаштує під голім небом у Нью Йорку, на розі 39-тої вулиці і Парк евені, виставу різьбарських творів. Серед експонатів будуть твори славних мистців.

В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОЇ УЧАСТИ В СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЮ ЙОРКУ.

Пригадаємо, що загальні збори представників українських національних товариств, церков, братств, товариств, клубів і т. п. відбулися в неділю, 27. березня ц. р., в год. 1:30 попол., в Українськй Народній Дому, 217-19 Е. 6 вул. в Нью Йорку, Н. Й.

ВИРЯТУВАЛИ 105 СТУДЕНТІВ.

105 студентів з Німеччини заблудили підчас сніжної бурі в горах у північній Чехословаччині. Війсничий чехословацька стежа стрінула приладкою одного з заблуканих німецьких туристів. Завдяки енергійним розшукам удалось вирятувати інших, зовсім виснажених лещетарів.

СИН МІЛОНЕРКИ — ВОЛОКІТОЮ.

В околиці Перон у Франції долиція притрехала волокиту Альберіка Ріхтера, який мав при собі ледви 10 сантимів. Притриманий рішуче запротестував за обвинувачення його за волокитство, кажучи, що має мільйонний маєток і не потребує просити допомоги. Одначе поліція не повірила йому і посадили до арешту. Одначе виявилось, що арештований є сином власниці маєтку і замку в департаменті Есп. Син був огородником на замку. Мати виплатила йому за праці і не виплатила йому винагороди.

ПРИ ЗАМКНЕНИХ ДВЕРЯХ.

У замкненому виділі окружного суду у Влоцлавку, варшавського воєводства, ведеться процес при замкнених дверях, обвинувачених за пропаганду в війську. На 14 обвинувачених є тільки один християнин, а інші самі жиди.

КНИЖКА ГІТЛЕРА — КОЖНОМУ МОЛОДОМУ ПОДРУЖЖЮ.

25,000 німецьких міст і громад рішили виконати доручення міністра внутрішніх справ зперед двох років у справі доручування кожному молодому подружжю книжки Гітлера „Майн Кампф“. Тому центральне видавничтво націонал-соціалістичної партії муститиме видати спеціальний наклад цієї книжки.

ПОВІННЕ ЖИТТЯ СЛУЖНИЦЬ.

У Львові засудили на півтора року вязниці Казиміру Лозинську, яка вкрала у полковника Л., у котрого служила, 180 злотих і біжутерію. У слідстві виявилось, що Лозинська часто пересиджувала в елегантних курорнях і поробила там знайомства з визначними артистами і літератами, представляючи їм як артистка і вчителька музики. Коли полковник виїздив, Лозинська приймала своїх знайомих у його домі.

ПОНАД 65,000 ПРОЩА ДО МЕККИ.

Число людей, що прибули до Мекки, перевищило 65,000. З Яви і Маджайського півострову прийшло 16,000 прощан, з Індії 15,000, з Єгипту 10,000, решта з інших країв Азії й Африки.

ОПКА НАД ДИТИНОЮ У ФІНЛЯНДІ.

Сімдесять відсотків матерів у Фінляндії матимуть відтепер право діставати спеціальну державну підмогу для своїх дітей. На підставі ухваленого недавно закону держава платитиме річно 450 фінських марок за кожну дитину в родині, якої доходи не переходять 8,000 марок, а в дорожчих місцевостях 10,000 марок річно. Обтяження, яке у зв'язку з тим держава приняла на себе для добра дітей, дає суму 25 мільонів фінських марок.

ЛИТОВСЬКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ-ВІЩЕ ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

Комітет об'єднаних литовських організацій з Елизабету, Нью Джерзі, й околиці скликає масове протестаційне віще проти Польщі до „Либєрті Гол“, 269 — 2-га Ев., в Елизабеті, на неділю, 27. березня.

Комітет запрошує до участі всіх околицих українців. Промовляти будуть литовські, українські, американські й інші бесідники. Початок точно в годині 3:30 аполудня.

ДИВНІ ЗВИЧАІ НА КAVKAZІ.

Поль Кляодель, поет і дипломат, подає опис такого дивного звичаю на Кавказі: Злочинця саджали посеред глибокої в бочку, випраною згідно, смердячою, зібраною випадків ділого міста мазокою. Біля бочки лежала шабля. Кожний проходящий мав право замкнути її і вдарити провинника шаблею по голові. Самозуки злочинця, чи діка провинникові не лишалося нічого, як по кожнім замаху пірнути головою у рідку рідину. Іноді провинники мусіли дирнувати кінцякоти разів денно, щоб вирятувати голову.

ЗДЕФРАВДУВАЛИ КІЛЬКАДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ЗЛОТИХ.

У Варшавській Дирекції Державних Лісів викрили грошеві надукиття, що сягають кількадесятьох тисяч злотих. Арештували начальника бюро А. Чарнецкого, касієра А. Врублевського й кількох урядовців.

ЛІТАКИ НА ПРОПАГАНДУ БЕЗБОЖНИЦТВА.

Центральна рада союзу безбожників у Москві дістала від більшовицького уряду шість літаків, які будуть „першою повітряною ескадрою безбожників“ у світі. З літаків будуть поширювати безбожники протирелігійну літературу по цілому СССР.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СТАРІ Й НОВІ ПОНЯТТЯ УРЯДУ

З нагоди відкриття нових будівель, виставлених у місті Гейнсвил, в стейті Джорджія, на місце старих будівель, знищення торнадо у 1936-тм році, президент Рузвельт, як начальник федерального уряду, котрий дав на що відбудову понад мільон доларів, виголосив промову, що знайшла широкий відгук у цілому краю через те, що в ній представник уряду виразно й зовсім свідомо займає до суспільних справ зовсім інше наставлення, як уряд займав за попередніх президентів.

Президент заговорив про справу матеріального стану населення краю. Він ствердив факт, що під що пору як третина населення краю зле віджилена, зле одіта й зле мешкає.

Коли цей факт досі підносилося, то ті, котрим вельо добре, а з ними уряд, говорили, як біблійний Кайн: „Хіба я сторож брата мого?“ Ні заможні люди, ні суспільні діячі, ні уряд не вважали своєю справою журитися тим, що поважне число людей без поживи, без одіня, без даху над головою.

Вони мали навіть на це придуману відповідну теорію, що їх зовсім виправдувала. Вони говорили, що теперішній економічний лад спирається на свобідну конкуренцію (суперництво). У цій конкуренції ті, що мають краший мозок і вищу справність, перемагають, а дурніші й несправніші пропадають. Це, мовляв, зовсім природне явище і цим нема що журитися.

Заможним людям, що придержуються таких думок, президент не робить ніякого закиду: ані глупоти, ані нечесті. Шукаючи джерела таких думок, президент Рузвельт добуває його в консерватизмі, себто принизюючи думок, що колись були добрими, але нині вже ними не є.

Президент каже, що такі думки були добрі в давніших часах, котрі він називає феодалними. Президент не описує докладніше тих часів чи порядків, не подає їх сутніх признаков, але зазначає, що феодалізм спирався на спеціальні привілеї. Значить, лише певна, спеціальна, упривілейована частина населення мала право до добробуту, освіти й політичних прав.

Президент дав до зрозуміння, що в Злучених Державах, головню в південних стейтах, що багато осталося з цього феодалізму. Через те, що люди привикли думати феодалними поняттями, себто поняттями спеціальних привілеїв, вони не бачать нічого злого в тому, що так багато людей, хоч уживають багато найкращих зусиль, не можуть себе вижити, пристойно зодіти й не можуть добре мешкати.

Та проти феодалних понять уже підноситься нове розуміння завдань суспільности, розуміння, котре президент Рузвельт називає демократичним, а котре признає за суспільністю обовязок дивитися за добробутом усього громадянства. Таке громадянство не полишить нікого в краю без помочи, як він упаде жертвою елементарного нещастя, і таке громадянство буде дивитися за тим, щоб робітники мали за свою працю відповідну нагороду, яка давала їм засоби для належного прожитку, мали захорону при праці від випадків і зловжитків влади й мали політичні права в краю.

М. Р.

ТАКИ НАЙЛІПШИЙ

(Оповідання)

(6)

— Коли ти зо мною, то все те менце цілком не було, — дурна дівчино! Як вийде тебе далі. — Мені лиш так, якби в шинку забагато випив. Ти знов коло мене... така гарна і дужа. І я вже не вірю у все те, що мені про тебе і про Максима Ганка набрехала. Не вірю! Чуєш?

— Вони поцілувалися. Цілувались так, як то бувало тому три роки.

— Нараз Ярема відсунув Дорку від себе і сказав гірко: — Не допоможе! Пропало. Що було, те вже не повернеться. Ганка... велике ледащо. То... недобра душа!

— Дорка, що ушасливлена сидла коло нього, схопилася. Тепер вона знов знала все те, що їй треба було зробити і що була на хвилю призабула, коли Ярема вицілював її. Вона сказала: — Заки Ганка зрадить тебе, я це зроблю, бо ти мій!

Він сумно похитав головою. — У вязниці я з тобою не оженюся таксамо, як з Ганкою.

— У вязниці ні, аж як вийдеш з вязниці. — Дурна дівчино! Як вийде тебе далі. — Сам не знав, що сказати. Дорка говорила далі: — Як ти будеш у вязниці, то Ганка не буде ждати на тебе. Я буду ждати. За той час зароблю ще більше, і тоді поберемося. Бо мені бай-дуже, що ти ходив у ліс. Мені все бай-дуже, все! Тільки що-би Ганка ні трохи і ніяк не мала права до тебе. Щоби і зрадити тебе не мала права!

На другу днину Дорка пішла до Уграшів. Зайшла до лікарні, де була наймичка і пастух. Вони знали її, отже Дорка про цілу справу ще раз почула від них. Коли постріленого принесли до хати побережника, то показалося, що куля, яку лікар виймив зпід лопатки, має той калібер, що рушниця Максима. Люди знали, що колись пострілений і Максим заличилися до одної дівчини. З того вийшло дуже сильне підозріння, що винником є Максим, котрий тоді в хаті не був і не має свідків, де саме був.

— Одинока надія побережника в тім, — сказала наймичка — що пострілений очунає і сам скаже, що то не Максим стріляв до нього. — Я не велику маю надію, що пострілений буде свідчити. Він готов умерти, заки прийде назад до тьми. Погано! — Чи Ганка в хаті? — спитала Дорка. — Кудись повиялася, — відповіла наймичка. — Уграші вдома? — Обоє вдома. Він сидить насуплений, вона плаче. — Іди і скажи їм, що я хочу їм сказати щось дуже важне; та так, щоби ніхто цього не чув. В цій хвилі за дверима пекарні вчула голос Яреми. Двері відчинилися і він увійшов до пекарні. Не глянувши на Дорку, сказав до наймички: — Перекажи побережникові, що я хочу щось дуже важне сказати йому.

— Чи про його сина? — спитала наймичка. — Про Максима. Живого! Ярема червоний був на лиці та виглядав такий рішучий і спокійний, що Дорка погнала собі: — Нехай, що зробив погане, та він таки найліпший і наймиличіший! Приступила і сказала до нього:

— Вийдін звідси і заждім на дворі.

Він вийшов за нею. Подумавши хвилину, сказав до неї: — Ти можеш йти до хати. Я сам скажу, що треба. Я вже обміркував. Такий лихий, як ти гадаєш, я не є.

— Яремо! Я нічого не гадаю. — Не викручуйся. В ночі ти сказав мені. Тепер я тобі скажу щось: Ліпше вязниця і потому ти, як свобода і Ганка.

Іх покликани до світлиці, де був Уграш, його жінка і їх донька. Ярема висповідався перед ними. Викликав нараз: здивування, обурення і радість. І ганили його, і дякували йому, що прояснив справу. Розпочалася приязна балачка. Уграш звернувся до Дорки:

— Все те дуже добре, тільки ти вибий собі його з голви. Ти можеш дістати ліпшого. — Бувають ще гірші, як він, — відповіла Дорка.

— Він в чужім лісі полював на чужу звірину! — Його дід був лісничим!

— І спроневірився тобі, втрутила побережничка. — Не багато хибувало, а був би замордував чоловіка.

— В гарячці такий молодий

Жорж Робен.

В УКРАЇНІ

У французькому журналі „Л'Ілюстраціон" (ч. 4952 з 29 січня ц. р.) появилася стаття Жоржа Робена з ілюстраціями А. Брене п. з. „В Україні". Подаємо її в дослівному перекладі Л. Грабова за „Українським Тижнем".

Політично Україна є одна з одинадцятьох федераційних республік Советського Союзу. В цій федерації вона займає першорядне місце: з одного боку завдяки своїм багатствам, з другого — внаслідок існування в народі вищої цивілізації, що надає Україні фактичну перевагу над майже 180 народами СССР.

Але роля України є більша і краща. Україна, що має з нашою власною країною багачко спільних рис, являється власне „суї генеріс" (у своєму роді) Францією Сходу Європи.

Поверхня України та скількість її населення майже однакові з Францією. Вісімнадцять разів по великій війні Київ — її столиця — міняв господарів, переходячи по черзі від німців до білогвардійців, від ріжних банд до рук українських патріотів, поки нарешті не підпав під Москву та не був прилучений до Советського Союзу.

Не можна заперечувати вислідів індустріалізації в Україні як очевидного бажання режиму піднести експлоатацію незмірних багатств країни. Але советський уряд провадив індустріалізацію з тим більшою енергією, бо мав на меті насадити в Україні політичну владу диктатури шляхом утворення робітничого пролетаріату як противаги селянській безпеці.

Отже таким чином скрізь потрохи повставали фабрики й заводи. Так, у Харкові заводи на будову паровиків, тракторів (12,000 робітників), сільсько-господарських машин, біциклеток надали місту новий вигляд та збільшили його населення на пів мільона мешканців за час менший, ніж 10 років.

Кульмінаційною точкою советських промислових зусиль в Україні є, безперечно, місто Дніпропетровськ, де людський рій, більш як 100,000 душ, юрмиться в ріжного роду заводах, розташованих довкола велетенської греблі на Дніпрі, греблі, що її, до речі, збудували закордонні інженіри.

Саме в Україні, в Донецькому басейні, повстав так званий „стаханівський рух", що його запровадив гірник Стаханів з метою підняти продукцію, яку методи „ударних" робіт не могли вже інтенсифікувати. Стаханівська метода, це просте уподібнення до добре всім відомої тайльорівської системи.

При цьому можна помітити, що за допомогою інфляції

грошевих знаків та людського матеріалу першазавсе дбають про швидкість виробництва, не турбуючись особливо ні додержанням загального плану, ні місцевими потребами. За цього періоду індустріалізації турботи над скількістю переважають над якістю виробництва.

Але — як помітно — ці початки ухили, в міру набутого гіркого досвіду, уступають місця розсудливості та обережності. Тепер уже ніякої фабрики не можна збудувати в СССР, в тім числі й в Україні, без попередньої згоди самого уряду, що перевірне як своєчасність будови так і особливо фінансовий бік справи.

Якщо й внесено деякий порядок у проблеми індустріалізації в ділянці фінансових міркувань, то лишається ще все непочате в ділянці умовин життя робітників.

Заробітна платня робітників незвичайно низька й недостатня, цілковитий брак житлових помешкань, просто страшний правильник праці, заборона права на страйк, багачко познач справжньої мобілізації, і це у мирній часі, та мізерія, безконечна мізерія, про яку не так давно писали вже стількі закордонних журналістів.

Далі, не меншу проблему для режиму створюють також труднощі в збиранні прибутків із перевтомленого морально і фізично робітничого населення. Цей режим добре знає, що він на початках індустріалізації змагань, яких сама вже неосажність країни настирливо вимагає.

Колись називали цю частину Росії хлібною коморою Європи. Що року, за кожного врожаю, Одеса, порт України над Чорним морем, була переповнена безлічю пароплавів з ріжних країн, які сюди прибували, щоб навантажити збіжжя, що його споживала ціла Європа, іноді й навіть Злучені Держави Америки.

Сьогодні ж чарівна Одеса, котру біля 150 років тому з такою любовю розбудували два французи, Шуазель і Лянжерон, виглядає, як мертва. Її порт порожний. Ледви один пароплав пристане в ньому на день. Населення здебільша живе дилівське, жило колись з торговлі. Сьогодні ж із десяти чоловіка один живе зебрами. Запілля — ця хлібна комора — село, не дає нічого.

Цей під гаслом „земля селянам" російська армія покинула окопи в 1918. р. Але цю землю, яку так щедро роздавав ентузіазм революції, відібрав холодний розрахунок політики колективізації.

Всіма засобами селян загнали до колхозів — хліборобських комун. Вони мусять віддати туди весь свій живий та мервий інвентар в обмін на запис у кредит до реестру певної скількості робучих днів, із сплатою натурою і то, вразі доброго врожаю, хлібом (за розрахунком держави).

І ті самі селяни, що їх урожайна земля сформувала як власників індивідуалістів, перевернулася в хліборобських пролетарів.

Культурніше розвинений, ніж його сусід москаль, український селянин, так гордий та лишній зо своєї чорної землі, зрозумів і свій занепад і свої втрати. Впевняти, що його праездатність не падає від цього гіркого почуття, це свідчилоб про цілковите нерозуміння умовин селянського стану в цілому світі.

Колишній господар, а тепер звичайніснький хліборобський наймит, український селянин, зятиснутий у вузькій рамі робітничого правильника, частогусто занадто вченого, оградбований, для відомих цілей, державою, що купує від нього збіжжя за низьку ціну, а навабли, все йому дає у формі хліба по дорогій ціні, маючи, врешті-решт, більше праці з адміністрацією, ніж із самою землею, цей український селянин утратив душу хлібороба, і все задля того, щоб стати холодним колісцятком, яке що хвилини може бути заступлене другим, у велетенській господарській машині, що нею кермує Москва.

Коли бачиш, як він віддає цій врожайній землі свої мязи, алеж не душу й серце, мимохіть ставиш собі питання: чи ця колективізація не ховає в собі — на один прегарний ранок для її авторів і бюрократів, що так кохаються в містеріях планування та статистичної еквилібристики — прикрих несподіванок?

Фальш мається так до правди як сон до яви. Я завважав, що після помилок людина наче відсвіжена звертається знову до правди. (Гете).

Всюди чигає нещастя, а людина не вгадає, коли починає працю, який буде кінець. (Сольон).

Не це найважливіше великі багатства собі придбати, а на рай собі побожним життям заслужити. (Саад).

КАЛЕНДАР „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" НА 1938 РІК.

ЩО Є В КАЛЕНДАРІ:
Л. Л.: У двадцять роковин.
Петро Сагайдачний: Єдність душки й чину.

Січнийський: Український національний знак і прапор. І. Келарні: Київ 1918.

Михайло Серета: На вулицях Києва від 30 січня до 8. лютого 1918. Ів. Захаревич: Перший день свободи, принесеної на встрах багнетів.

А. Крезуб: З Києва до Сарн — назва Федір Дуко: З більшовицького Києва до Києва українського. Гайб Лазаревський: Вмариш сніж жуланів.

Іван Юрій: Вибух у Києві на Печерську в 1918 р. Юрій Липа: Моренко. Михайло Серета: Український Вісцьковий Генеральний Комітет.

Вартоломей Сатимович: Революційно-мілітарна акція „Оборони України" в 1904—1907 рр. Гакстен: З війни на війну.

М. Брилинський: Безплатний проїзд в Бендері. Оз. Бабій: Хочу видіти Київ. Франц Кокосвський: Як ми організувалися.

Др. Никифор Гірко: 48 днів на чолі Тернопільської Вісцькової Округи. Петро Мигвич: При закладі сотні скоростріль у Стрию. Франц Кокосвський: Листопад. Федь Тридилик: Военні усмішки.

Ціна 50 центів. Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Нюарк, Н. Дж. — До збірки на концерті артистів з краю додати: Тов. Тернопільщина \$10, Т. Рудий \$1.

Небагато праці виконали би люди, колиб думали лише про її наслідки та кінець. (Лесінг). Хлібороби це найпіпші люди: хлібороб удержується в найчесніший спосіб, найменше схильний до змін і переворотів. (Като).

Хорошим Душу Молоді!

Читаємо, що й у старім краю підносяться голоси за поведення акції, щоб охоронити українську молодь перед моральним упадком, злочинами, які тепер так дуже поширені серед польської молоді. І до раджують зачати ту акцію в першу чергу від того, щоб відтягнути українську молодь від читання такого друкowanego слова, яке поширюють вороги нашої нації й спекулянти і яке має характер сензаційно-кримінальний. Довідемося, що така „література" і „преса" вже наробили великої шкоди нашому громадянству, особливо по наших селах, де те слово попадає в руки таких людей, що не вміють на такі річи критично дивитись, або й ласі на такі „сензації".

Але та хвороба далеко страшніша тут в Америці, ніж там у краю. Особливо, коли брати під увагу молодь, що вийшла з домів імїгрантів. На щастя, кримінальна американська статистика не може „хвалитись" так дуже українськими іменами. На щастя, ще їх там небагато. Але чи це вже звільняє українську іміграцію і нашу передову молодь від того, щоб над цєю справою не застановлятися, щоб за нею не слідили і не були на сторожі? Маємо перед собою найновіші польські газети, які подають новинку одного польського громадянина, що перевів таку страшну „статистику".

„Минулого тижня, переглядаючи американсько-польські газети, знайдено в одному дні 49 польських назвиць, 46 хлопців і 3 дівчата, арештованих у ріжних місцевостях за ріжні злочини, почавши від крадіжки аж до вбивства".

Очевидно, що цілком певно склалися на ті злочини ріжні причини. Та як би це не виправдувати, самого факту не можна закрити. Але памятаймо, що та злочинна молодь не живе осібною комуні. Вона стрічається і з нашою молоддю. В школі, на вулиці, в пудрумах і т. д. Ось тому треба нам добре дбати в першу чергу про те, щоб ця наша молодь відокремилася від таких впливів. Але треба теж усунути те лихо, що пхає і ось ту вище згадану й іншу молодь на шлях злочину. Одним з таких засобів вважаємо чистоту нашого громадянського життя, нашої літератури й нашої преси та змагання зробити наше життя притягальним, милим, цікавим, шляхотним та ідейним. Та щоб так сталося, треба нам дбати про те, щоб друковане слово, себто те, що в наших житті відіграє таку велику ролю, було прикладом такої чистоти і шляхотності. Треба, щоб старше покоління відчувало внутрішню потребу підпірати тільки таке чисте слово, а гідилось усяким іншим, а в першу чергу тим „сензаційним", що підкопує усяку мораль, що дає притулок тим, що сьогодні в бандитській спосіб відібрають безкарно честь людини, а завтра готові їй відібрати гроші, а то й життя.

Листування редакції

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовляйте в книгарні „СВОБОДА" 81-83 Grand St., P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

ВАЖНІЩІ УХВАЛИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

(Витяг з протоколу річного засідання головного уряду У. Н. Союзу, яке відбулось у дніх від 14-го до 18-го березня 1938 р.)

МОРГЕДЖІ (гіпотеки). Тому, що деякі власники домів не сплачують капіталу від моргеджів У. Н. Союзу, то головний виконавчий комітет У. Н. Союзу повинен домогтися такої сплати, відповідно до існуючої умови, головню на тих моргеджах, які уділено давніше.

ПРОДАЖ РЕАЛЬНОСТЕЙ. Маючи на увазі, що У. Н. Союз має поважну суму грошей, інвестованих у реальностях, головний уряд висказався за те, щоб, коли трапляється нагода, продавати Союзом реальності, без уваги на те, чи вони приносять тепер більше чи менші зиски. Головний виконавчий комітет повинен уживати притім свого найкращого розсудку та продавати реальності за готівку, або на „Ленд контракт“.

ОБНИЖКА РЕАЛЬНОСТЕЙ. Щоб обнизити інвестиції в деяких реальностях, які не приносять відповідних зисків, рішено, щоб на їх сплату переносити надвишку зароблених відсотків з тих реальностей, на яких відсотки виносять більше як 4 проценти. Отже вся надвишка понад 4 проценти повинна бути перенесена на обнижку інвестицій у згаданих реальностях.

ОРГАНІЗУВАННЯ ЧЛЕНІВ. Стверджено, що У. Н. Союз має замало організаторів, а тому доручено членам головного уряду, щоб у порозумінні з головним рекордним секретарем підшукали відповідних організаторів якнайбільше по найбільших місцевостях. Головний виконавчий комітет повинен припоручати головним урядникам, щоб вони відвідували в своїх місцевостях і в околиці такі відділи, які не виконують праці, а також такі відділи, що подають часто до суспензи не раз велике число членів. Зокрема головний рекордний секретар повинен частіше відвідувати такі відділи.

СУСПЕНЗА ЧЛЕНІВ. Стверджено, що причиною суспензи членів не є сама тільки депресія, чи те, що урядники деяких відділів не докладають належних старань у придержуванні членів, але що важною причиною суспензи є також ця обставина, що по відділах є цілковитий застій, що нема там ніякого життя й активності. Щоб оживити працю по відділах, припоручено головним урядникам творити принаймні по великих центрах Союзом комітети, які влаштували б спільно Союзом Дні, змагання Союзних спортових дружин та взагалі вели місцеву роботу під іменем відділів У. Н. Союзу.

СПОРТ. Припоручено головному виконавчому комітету творити спортові дружини з членів У. Н. Союзу й помагають фінансово тим дружинам у міру тих фондів, які означила конвенція. Крім спортової акції треба звернути також увагу і помагати кожній такій акції Союзом молоді (спів, музика, навчання української мови), яка тільки могла б причинитись до оживлення життя по відділах, а з другої сторони могла б заохотити вступати в члени У. Н. Союзу й таких, що ще не є зорганізовані.

СПРАВА ЗЛУКИ У. Н. СОЮЗУ Й ЗГОДИ БРАТСТВА. Головний виконавчий комітет має поробити всі потрібні кроки, щоби перевести злуку Згоди Братств з У. Н. Союзом уже в короткому часі.

СИРОТИНЕЦЬ. Припоручено головному виконавчому комітету приспішити рішення конвенції в тій справі, а саме, порозумітися з сиротинцем сс. василіянцями у Філядельфії щодо того, на яких умовах цей сиротинець міг би приймати дітей-сиріт Союзних членів.

СВІТОВА ВИСТАВА В НЬЮ ЙОРКУ. Головні урядники були тої думки, що участь української імміграції в світовій виставі в Нью Йорку є кінечна. Щоб уможливити цю участь, українська імміграція мусить зложити відповідну суму грошей. А У. Н. Союз, як завжди так і тепер, коли мова про пропаганду української справи, приїде також з поміччю. Рішено, що ця поміч може вносити від \$1,000 до \$3,000, яку то квоту головний виконавчий комітет в міру потреби є уповажнений виасигнувати з адміністраційного фонду У. Н. Союзу. Крім цього виконавчий комітет має звернутись до членства У. Н. Союзу з проханням скласти жертви на ціль нашої участі у виставі та присилати ті жертви впрост до У. Н. Союзу, щоб у такий спосіб мати точний перегляд щодо то-

го, скільки зложать члени У. Н. Союзу на згадану ціль.

СТИПЕНДІЇ. Уділено для студіюючої Союзом молоді поміч на суму \$1,200; на видання Історії України й Мойсея Франка англійською мовою \$750; на видання Берестейського миру англійською мовою \$50; на пам'ятник Володимира Великого в культурній горді в Клівленді \$250; на українську шоденну школу в Шікаго \$25; на сиротинець у Філядельфії на вищу школу в Стемфордді по \$150. Разом уділено на українсько-американські цілі суму \$2,575. Крім цього ухвалено призначити на ріжні цілі в Рідному Краю \$1,350. Отже загальна сума, уділена з народнього фонду на ріжні цілі, виносить \$3,925.

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ. Рішено відбуту наступне річне засідання головного уряду У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл. Ухвалюючи цю постанову, головні урядники кермувались тим, що місто Шікаго, хоч має багато членів, то не мало ще ніколи в себе конвенції У. Н. Союзу, а й не буде мати, коли брати під увагу, що, згідно до статуту, конвенції мають відбуватись у таких містах, до яких доїзд делегатів має коштувати організацію якнайменше. Тому треба відбуту там прийнятні один раз річне засідання головного уряду, щоб у такий спосіб дати місцевим членам крашу на годину запізнітись до своєю організацією. У цьому рішенні головний уряд кермувався також аргументами трьох головних урядників з Шікаго, які представляли, що така постанова причиниться до оживлення Союзом праці в Шікаго та до звербування більшого числа нових членів.

СПРАВА „СВОБОДИ“. Стверджено, що у виконанні конвенційної ухвали щодо відокремлення „Свободи“ від У. Н. Союзу головний виконавчий комітет разом із Союзним адвокатом подбав про це, щоб з сторони організації були пороблені всі ті застереження у контрактах, які конвенція мала на увазі. Отже на підставі прийнятої конвенцією резолюції та її практичним і правним виконанням виконавчий комітет в імені У. Н. Союзу заключив з Українською Пресовою і Книжковою Корпорацією три окремі умови-контракти, які зобов'язують обі сторони від 1-го грудня 1937 року до 1-го липня 1941 року.

Один контракт заключено на друкування, видавання, редагування і розсилання „Свободи“ й „Юкрейнін Віклі“, за що У. Н. Союз платитиме корпорaciji таку суму від членів, яку досі платив адміністрації „Свободи“, а саме, кожного місяця \$3,595 за „Свободу“ і \$475 за „Юкрейнін Віклі“.

Другий контракт заключено на винайм цієї корпорации місця, яке досі займала „Свобода“ в будинку У. Н. Союзу, за що корпорация платить У. Н. Союзом суму \$9,600 річно, платну по \$800 місячно.

Третій контракт заключено на винайм цілої друкарні, себто машин і друкарських приладів, за що корпорация має платити У. Н. Союзом 10 відсотків від обороту всього загального бізнесу корпорации, платних 15-го дня кожного місяця.

Найважніше у приготуванні тих умов і контрактів є те, що імя „Свободи“ й „Юкрейнін Віклі“ У. Н. Союз навіть не винавав корпорации. У. Н. Союз дав лише дозвіл корпорации вживати це імя, який то дозвіл У. Н. Союз може колинебудь відкликати, якщо вважає це за потрібне.

Окремо від згаданих уже контрактів для добра самої корпорации власники корпорации заключили між собою окрему умову, якою вони назначили М. Мурашка, теперішнього предсідника У. Н. Союзу, опікуном усіх уділів (шерві) корпорации з правом голосування всіми уділами цієї корпорации. Ця умова постановляє теж, що на випадок смерті або уступлення М. Мурашка це право переходить на Г. Германа, теперішнього заступника головного предсідника. Ця умова власників корпорации щодо назначення ними опікунства кінчиться таксамо, як усі інші контракти, з днем 1-го липня 1941 року.

Д. ГАЛИЧИН,
гол. рек. секретар.

3 ДНЯ

НАДІЯ НА ЦЕРКВУ.

Недавно один офіцер ньорської поліції, Джан Ботлер, предложив перед суд свою п'ять-тисячну судову справу. Впродовж своєї 43-літньої поліційної служби він перевів п'ять тисяч кримінальних випадків, у яких розв'язував і описував точно дані поповнені злочини, а також старався вияснити їх підклад і означити ті духові товчки, що штовхнули людей до злочинного вчинку. З цієї нагоди цей старий поліцай висказав свою опінію про злочини взагалі; подав способи, як з ними боротися.

ЦЕРКВА ЗАБОРОЛОМ ПРОТИ ЗЛОЧИНУ.

На превелике диво цей старий поліцай, замість говорити, що до боротьби з злочинами потрібно більше поліції, гострішої зброї, нових арештів і тяжчої кари, сказав, що щоб викоринити злочини, самої поліції замало. Це може зробити церква, виховуючи громадян у душі глибокої моралі і пошани до закону й авторитету.

„Ні одна нація не може опиратися лише на політичну систему, щоб удержати твердоту моралі. Релігійне виховання є суспільною konieczністю. Родинне огнище тратить свою цінність з хвилею, як до нього зрадається безбожність“, говорив Ботлер.

ПРИЧИНИ ЗЛОЧИНІВ.

Далі говорив Ботлер, що головного причиною злочину є безрелігійне виховання і брак домашньої дисципліни. „Найбільш розбитою дитиною на світі є та, що не зазнала домашньої любові і домашнього тепла“. А далі він говорив так:

„Релігія дає ціль у житті. Безцільля є прокляттям наших модерних подружж. Дві молоді особи вибирають з добрим наміром перейти-життя разом, але не мають поняття про те, куди вони йдуть, і не мають зрозуміння для життєвого призначення. Вони не мають спільної віри, спільного зрозуміння. Фактично подружжя не має для них більшого значіння як лиш фізична або може ментальна приваба“.

ЯКІ З ЦЬОГО НАСЛІДКИ?

Далі Ботлер зупиняється над тим, які наслідки бувають з такого подружжя, та які діти виходять з нього. Він каже: „Молодь, що виходить з тако-го безцільного родинного огнища, звичайно не знає контролю родичів. З таких домі звичайно виходить армія моральних покруч, яка виповнює „дансголі“, „пулруми“, підземні ресторани, в яких оточує їх безнадійно низьке товариство, зложено з дешевого типу приятелів і приятельок. Щоб роздобути гроші на цього роду життя, ця молодь пускається на грабжі та стає злочинцями“.

ЧИ СВІТСЬКІ МАЮТЬ ПРАВО ВТРУЧАТИСЯ ДО ЦЕРКВИ?

Коли говорити про завдання церкви, то не раз трапляються заміти, що „церква сама знає, які її завдання“. Почасти це правда; але з другого боку, чи може якась духовна особа закинати Ботлерові, що він, як поліцай, повинен пильнувати поліції, а не ставити домагань до церкви?

Суспільність має право деколи висказати своє побажання на адресу церкви, на адресу своїх духовних провідників. Тим вони не думають втручатись в їхню роботу, тільки хочуть висказати ті річч, які у них боліть.

ЦЕРКВА І ГРОМАДСЬКА РОБОТА.

Церква таки є тим моральним чинником, який не лише пригодоляє людей до другого, позагробового життя, але також має величезний вплив на тутешне, дочасне життя: має вплив на суспільний лад і порядок; має вплив на збірне життя, на творення держави. Бо церква, як уже сказав Ботлер, учити людей шанувати закон. Вона не творить світського закону, тільки вчить його шанувати. Коли тої пошани до закону в нації нема, то навіть колиб поставлено біля кожного чоловіка одного поліцай, то ще й тоді злочинність не буде усунена. Бо можливо, що тоді стережений чоловік не поповнить злочину, але той, що його стереже, поповнить. Поліція потребує глибоко морального середовища таксамо, як кожний чоловік. Коли того середовища нема, то поліцаї стають злочинцями.

ЗАКОНИ І „ЗАКОНИ“.

Є ріжні закони на світі: є справедливі закони, які можливою релігійною термінологією назвати, що вони „освячені Богом“; а є і несправедливі закони, які можна назвати „дівольськими“. Завданням церкви і духовних осіб є робити ріжницю між одними законами і другими. Тому і деяким „князям церкви“ не можна говорити, що, наприклад, українці повинні бути добримі і слухняними польськими громадянами, навіть тоді, коли Польща нас давить, бо, мовляв, всяка влада походить від Бога. Закони всіх ворогів українського народу, якими вони хочуть знищити наш нарід, є несправедливі; вони не є освячені Богом; вони походять від сатани, тож обов'язком церкви з тими законами боротися.

УЧАСТЬ ДУХОВЕНСТВА В ГРОМАДЯНСЬКІЙ РОБОТІ.

Також деякі наші князі церкви не повинні відтїгати священників від громадянської роботи, як це робить єп. Хомишин у Ріднім Краю. Бо як тоді священники можуть виконувати свою релігійну місію, коли вони не будуть безпосередньо працювати з загалом, як не будуть цьому загалові розв'язувати тисячі ріжних суспільних питань, насвітлюючи їх не тільки з релігійного боку, але даючи їм також розв'язку, корисну з національного боку?

Ми бачимо, що американські священники розв'язують своїм вірним тисячі ріжних справ: з ділянкою шоденного життя, з економіки, політики, науки, мистецтва і т. д. В американських церквах можна почути погляд церкви на зброєння і милітаризм, про паціфізм, безробіття, боротьбу капіталу з працею і т. п. Вони не замикаються тільки біля престола й не скупчують своєї науки виключно на притчах і на святому письмі. Ні. Вони вживають святого писма як основи до розв'язки найріжніших суспільних проблем.

У НІЧКУ ВЕСНЯНУ

У нічку весняну, погідну, зоряну В садочку вишневи, у рідній селі, В обіймах взаємних люблящих, кохальсь, Пестились їх двоє, мов діти малі.

У вечір, при світі зірок мерехтячих, Кохання і мрії — природи закон. Кашляють груди, жверіють уста, Неначе чарівний, скріплюючий сон.

У мріях кохання ростуть ідеали, Шаються серця подивляючи крису, Веселість і щастя лише просять, І ширю витяють чарівну весну.

Дается до відомо всім делегатам Українського Народного Дому в Нью-Йорку, Н. Йок., щоб зібрались до Клубу, 90 West St. В НЕДІЛЮ, 27. БЕРЕЗНЯ, в годині 1. сполудні, щоб разом вижити на ЗАСІДАННЯ до Нью-Йорку в справі світової вистави.

ЗА КОМІТЕТ У. Н. ДОМУ:
70 Мех. Андрушко.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КОГОЗ, Н. П.

Свято Ольги Басараб.
В неділю, 13. лютого ц. р., заходом Союзу Українок в Когоз відбулося свято в річницю смерті Ольги з Левицьких Басараб. Свято розпочалося панахидою по покійній, яку відправив зараз по Службі Божій о. М. Лисак.

Вечором в Українській Салі відбувся святочний концерт. Хор під проводом Степана Ціміхуда відспівав американський гимн, після чого пані Віра Лисак відкрила свято промовою. Бесідниця завізвала присутніх віддати покійній Ользі Басарабовій честь через повстання з місця.

Далі йшли деклямації: Еви Ковтко, Дори Філяк, Марії Гавран, Степана Грегора, Рузі Коник, Степанії Бачинської, Наталки Недільської, Анни Гелі, Теблі Постолювської, Марії Кушнір і п'ятилітньої Марії Недільської. Місцевий хор співав дуже гарно пісні „Широкий луг“, „Гуляли“, „Боже великий, єдиний“. Хор малих дітей співав: „Соколи, соколи“, „Козак відійдає“, „Завстиали козаченьки“. Реферат українською й англійською мовою виголосила пані Ольга Коник.

Соля співали маленька дівчина Марія Гавран і панна Ева Мазуля. Їх спів був дуже гарний і його нагороджено рясними оплесками.

Отець Лисак завізвал при сутніх до збірки. Збіркою заглядили: Ева Сташко, Анна Дзямба, Ольга Недільська і Меланія Дерляця. Треба також згадати, що підчас перерви гарно пригрівала орхестра під проводом Степана Постолювського.

КРОНОС

Клонячи голову перед вищою волею Божого Провидіння, яке несподівано трагічною смертю **бл. п. МАРІЇ ШТОГРИН** нашої жени, згд. матері, зіслало невсказаний жаль і смуток на нашу родину, із щирого серця дякуємо усім приятелям і знакоми, які сердечними словами підтїхи й розради старалися облекшити переживані нами тяжкі хвилі.

Дякуємо всім дуже численним учасникам на похороні бл. п. Марії, дякуємо тим приятелям, що цвітами і вінками виказали свою любов до Покійної, дякуємо усім, що всіма доказами симпатії і співчуття віддали Покійній послідно прислугу.

Спеціально дякуємо пароху инарської церкви, о. Даниловичеві, за виголосену трогачку сумну прощальну мову в церкві, а п. вчителю Т. Каськовому за похоронні співі.

Муж: **ІВАН ШТОГРИН**
Сини: **ВОЛОДИМИР І СТЕПАН**

В ТРЕТЮ НЕДІЛЮ ПО ВЕЛИКОДНІ, 13 ТРАВНЯ 1938

ВІДБУДЕТЬСЯ: **ПОСВЯЧЕННЯ НАШОГО МОНАСТІЯ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІЇ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ,** на котре отсим Вас запрошаємо.

Наш Владика постарався, що маємо свій Український Монастир, але на тім не кінцею. Нам потрібно Притуку-Захиту для старців, бо дотеперішній дім замалий.

Чи можливо мати обширний, вигідний захист з городом, а може з фармою? У Бога все можливе. Роби, що в наших силах, а Бог допоможе.

З нагоди посвячення Монастиря печатаємо книжечку на пам'ятку історичної події. Розходиться о те, щоб з тих книжечок був прихід. Сподіваємося дещо призбирати з Оголошень: з Принтів і з Адвертайзментів.

Промією Комітету Церковні, Апостольства Молитви, Товариства, Братства, Сестричтва, Клубів і визначних громадян, дати свої оголошення.

Ціна за цілу сторону \$20.00
Ціна за пів сторони \$10.00
Ціна за чверть сторони \$5.00
Ціна за вісьмю сторони \$2.50

Промією прислати Оголошення враз з гришми як найкорше, а найбільше перед 15. квітня 1938. Завдялять сердечно дякуємо за Вашу жертву і общією молитвою за Вас. Поручаємо молитвам Сестри Служебниць Преч. Діви Марії.

Адрес: **SISTERS SERVANTS OF ST. MARY, 719 Brown Street, Philadelphia, Pa.**

ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкращій кораблі на всі прогулянки і то до всіх країв. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — паспорт, Візи, пермити, авіаїтети, петії, і тому наші пасажери не мають клопотів в доорі.

ДОЛЯЧИ посилюємо до всіх країв ПОСВИЩЕНІ І ТЕЛЕГРАФІЧНО І видлаємо на останній почті під повною гарантією. ПОМАГАЄМО негалаганам легалізуватися відповідно до нових законів.

ПОЛГОДУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ відповідно до теперішніх обов'язуючих законів в краях. Контракти, повноваження, акти дарованні, довжні скритпи і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та ріжні бізнеси по дуже приступних цінах. Голосіть у всіх справах до нашого ЮТАРИЙНОГО БЮРО по сорсіні поради та ретельну службу.

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Ешшо А), NEW YORK, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

НЬЮ ЙОРК, Н. П.
На Українській Дім у Капустинським Лісі.
На Українській Дім у Капустинським Лісі, пов. Збарж, на листу ч. 2 зложили: Е. Захарчук \$6.75; Анна Захарчук \$6.50; по \$1: І. Демчук, О. Ревюк, Г. Агрес, Григорій Агрес, П. Славути, О. Кирик, А. Ішук, Б. Залевський, В. Витвицький, В. Батюк, В. Бойко, А. Фесолоніч, М. Клець, по 50 ц.: І. Городельський, Д.-Л. Мішуга, Д. Гадічін, Я. Кравчук, В. Комендант, Г. Стефанішин, С. Суходольський, Н. Н. В. Дзюрбанський, Г. Ріга, А. Д., П. Ганчар

рик, І. Шоробура, Ю. Кафтан, І. Яремчук, А. Бернат, К. Присяжнюк; по 25 ц.: К. Балас, І. Федирин, Р. Януць, А. Васильєв, П. Ганчарик, Н. Кушпа, П. Литвин, Н. Гайда, В. Думка, С. Шіпка, І. Бурий, І. Глета, Д. Мотюк, В. Брилякський, І. Серетин, А. Чувакєвич, М. Слобода, Н. Гайда, В. Кифарик, М. Голубович, М. Кольба. — Разом \$40.

Ю. Богачук, Марія Оленяк, В. Білдас, Кат. Ябчанка, Анна Ковальчук, М. Сецько, Марія Рудик, Анна Піх, Р. Керелеза, М. Карбонович, І. Доліньский, П. Явни, пані Земанік; по 25 ц.: Марія Мазур, Р. Трояновський. — Разом \$21. Гроші вислали до центральної управи ОДВУ.

НЬЮ БРИТЕН, КОНН.
Колядка 7-го відлау УЧХ ОДВУ.
Колядували: Анна Дзят, Варвара Глистяк, Олена Сецько, Катерина Ябчанка; по \$1 зложили: Вар. Глистяк, Анна Дзят, Ева Копій, Марія Ева, Марія Пішко, Анна Пішкіра, Ева Гавриляч, о. Е. Писар, В. Гонтарський, М. Селема, А. Мельник, М. Тимчинши, І. Козьра, О. Семаш

Марія Вовк, секретарка.
Погані часи.
— Знаете, пане Ціпкін, у мене був учора коморник.
— І багато зайняв?
— Зайняв мені Годину часу, бо решту-то я вже давно переписав на жінку.

UKRAINIAN WEEKLY (Concluded)

AKRON 'UKES' WIN MIDWESTERN TOURNAMENT

A fighting scrappy Akron quintet took a 33-26 thriller from a fast Rosford, five to win the coveted Midwestern State Basketball Championship!

In reaching the finals the Akron quintet defeated the Elmwood and Hanson Park Illinois Y.U.N. Branch 10 82-22 and the following day drew a bye. The Rosford five trounced the Ukes Citizens Club from Bridgeport, Ill., 60-21 and defeated the strong Windsor quintet representing the Canadian Ukrainian Youth Association 43-40 in an overtime battle.

The other tournament score was the defeat of the Chicago Y.U.N. Br. 9 aggregation by a fast Windsor five 54-39.

MUSHBALL LEAGUE IN WESTERN PENNSYLVANIA

Ukrainian youth of Pittsburgh, Pa. and vicinity have formed a Mushball League. Any Ukrainian youth club Mushball Team of Western Pennsylvania, interested in joining this league, may have a representative attend a meeting to be held on March 15th at the Ukrainian Hall, Ella and Munson Sts., McKees Rocks, Pa., or if impossible to attend, write to Stephen Mykita, 904 Chartiers St., Carnegie, Pa., for full details and information.

ST. VLADIMIR'S VICTORIES

The St. Vladimir Ukrainian Club of 14th St. and First Avenue have organized a basketball team which has played three games thus far, and have emerged victorious in each of them.

Any teams wishing to play this plucky team, and who have their own court, as the Vladimirs have no court of their own court, as the no court of their own, please write to William B. Demchuk 211 East 15th St., N. Y. C. New Jersey games are also accepted.

EAGLES TRIUMPH IN WEIGHT-LIFTING CONTEST

In the March, 1938 issue of the "Strength and Health" magazine appeared an article concerning the Ukrainian-American Eagles of New York City. Briefly, the article states that the Eagles outclassed the Pelham A. C. in a weightlifting contest held at Still's Gym on January 7th, 1938. J. Polovich, J. Stanley, P. Kazo, W. Peske and Bill Panzen, all Eagles men, lifted a total of 2,965 pounds in the "press," "snatch" and "clean jerk." Bill Panzen, the captain and organizer of the U.A.E., lifted a total of 620 pounds, thus outclassing not only his team mates but his opponents as well.

ly defeated Charlie Zabo in a wrestling bout before some 1,500 spectators at the Palace Arena. Panzen won the bout when he secured a toe hold on Zabo that the latter could not break after a full five-minute struggle.

THEODORE LUTWINIAK.

NORTHAMPTON STOPS U.C.C.

In an exciting hard-fought game the "Northampton Ukrainians" defeated the previously unbeaten "Ukrainian Cultural Centre" boys from Philly in an extra-period game, 37-35, played in Northampton, Sunday, March 6.

At half time the victors led, 17-16, and at the end of the regulation game both were deadlocked at 31. Frantic shrieks and vociferous cheers followed each shot for the basket. An unusually large gathering of young and old Ukrainians came to watch the first Ukrainian basketball team ever to invade town.

EAGLES BEAT YONKERS

The Ukrainian-American Eagles' New York City basketball team recently defeated Yonkers' Ukrainian team by a score of 45 to 26. High scorers for the Eagles were respectively, Obejzyn of the Yonkers team scored 10 points, while Korasko scored 6.

PITT TEAM WANTS GAMES

The South Side Ukrainians of Pittsburgh would like to travel to play any light first class Ukrainian basketball team within a 300 miles radius of Pittsburgh. It will have to be a week-end game. Write to P. Davis, Ukrainian Social Club of South Side, 109 So. 7th St., Pittsburgh, Pa.

ENJOY UKRAINIAN DISHES

The women of the International Institute of Bridgeport, Conn. recently enjoyed a luncheon made up of Ukrainian dishes prepared by Ukrainian women. Mrs. Demetri Charnoski was in charge of cooking the dinner with Mrs. Sabina Laliotis who prepared applestrudel for dessert.

The women of the International Institute have had a cooking class with dishes taken from all nationalities and in this class, Ukrainian meals have been cooked. Veal paprikas were featured at one lesson.

Мученик.

Чоловік вернувся додому по п'ятій годині рано, зовсім п'яний. Жінка каже до нього: — Як тобі не соромно так пізно вертатися до дому! Через тебе я навіть ока не прижмурила всеніч ні!

— А чи ти гадаєш, що я прижмурич? — дивується чоловік.

Добра відповідь.

Катехит: „Петрусю, скажи мені, що було після потопу?" Петрусь (думає довгий час): „Болото, прошу отця“.

ІВАН С. МОРЦАН ВІДКРИВАЄ НОВЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ В РОЧЕСТЕРІ.

Іван С. Морцан, добре відомий рочестерський, відкрив нове модерне похоронне заведення в Рочестері, в домі під ч. 720 Гудсон Евеню, заради коло дому пожежної сторожі, то є в найкращій частині міста й найбільше догляданий, коли брати під увагу віддалення від церкви.

Гр. Морцан народився в Болтиморі, в стейті Меріленд, але живе в Рочестері від багатьох років. Він живе теж зі своїми родичами від 1922-го до 1928-го року в Лівінг, де віддавався студіям, котрі потім продовжував у рочестерському університеті. Він відвідав теж різні частини України, коли був в Європі 1935-го року. Він говорить кількома мовами і розуміє між іншим і по українськи.

Гр. Морцан ходив п'ять літ на медичний факультет у Рочестері, але через перепарацвання почав не залучати й мисль покинути науку. Тоді він рішився перейти до іншої професії, очевидно використовуючи притому своє знання, набуте на медичних студіях.

ДО ХОРИХ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК

Він скоро перейшов у діало екзамени перед ньюйорським стейтвотм департаментом здоров'я й 15-го травня 1934-го року дістав стейтвотн дозвіл (лайценс) на похоронного директора й балсаматора.

Гр. Морцан є добре відомий зо свого членства в преріжних місцевих організаціях, як: Ліцарі Колумба, Колумбійський Клуб; Товариство Св. Імемія; й інші. Він є від трьох літ президентом загальноукраїнської організації „Литовско-Американський Союз Студентів і Професіоналістів“. Є діяльним членом багатьох інших організацій, громадських, політичних, релігійних й інших. Є теж членом української паролії св. Йосафата в Рочестері.

Гр. Морцан має широкий досвід у справах своєї професії, а притому відзначається чистістю й привабливістю. Тому й не диво, що його бізнес широко відомий в околиці та що йому заповідають гарну будучність.

Гр. Морцан широко відомий серед українців у Рочестері й околиці як справний й услужливий професіональний похоронник і балсаматор, притому чинний й уміркований у цінах. Рочестерські українці люблять удаватися до нього в годині смутку.

НА УВАГУ ВСІМ РОЧЕСТЕРСЬКИМ УКРАЇНЦЯМ JOHN C. MORGAN Похоронний Директор ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ 720 HUDSON AVE., ROCHESTER, N. Y. (зараз коло пожежної сторожі) Телефон: STONE 911 Новітнє похоронне заведення до вашої розпорядимости. ГАРНА ПОХОРОННА ОБСЛУГА ПО ДУЖЕ ПОМИРКОВАНИХ ЦІНАХ Розуміємо по українськи.

УМІРКОВАННЯ. Наші ціни є умірковані. Це треба конче зазначити, бо репутація, яку ми маємо щодо кращої услуги, могла би когось навести на думку, що за наші услуги ми жадаємо значно багато. На ділі наші услуги є для всіх і тому наші ціни є для всіх приступні. STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS 77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

МОЛИТОВНИКИ Віночок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по середині. Малою формату. Для дітей) \$ .90 Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) 1.35 Помилуй нас Боже (в чорній шкряній оправі) 1.35 Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній справі) 1.35 Ангел Хранитель (в білій кавчуковій оправі з образцем по середині) 1.70 "СВОБОДА" 81-83 GRAND ST. (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДО ХОРИХ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК Як терпите на якунебудь хворобу або параліж, не трайте надії — Маємо дуже успішні, науковий, приємні й випробувані ліки, котрий усуває болю й дає негайну полегшу. Сотки чоловіків, жінок і дітей, що були хорі, лили є здорові й вповні вдоволені завдяки нашій найновійшій науковій методі і довгому досвідові. Пощо терпіти, коли поміч є, і так близько? БЮРО ХІРОПРАКТИЧНЕ Арт. 10, 193 — 2nd Ave., rif 12, вул. New York City. ГОДИНИ: від 10. рано до 8. ввечір. В неділі від 10. рано до 1. попол.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР ДР. ОМЕЛЯН ГАРАСИМ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 853 N. 5th St. Phila., Pa. Офісові години: 9-11 рано, 2-4 пополудні 6-8:30 ввечір. В неділю за попередним умовленням. Телефон: LOM. 7981.

Д-Р С. С. ЧЕРНОВ Європейський спеціаліст. Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. 223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. Офісові години 10-8; неділя 11-2 Жінка-доктор до обслуги. Проміні X & флюороскоп \$2.00

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ Випробоване средство на ревматизм і перестуду, біль в руках, ногах, крижах, змиває вогня, а поза скріюю якби мурвали ланани. Ті недуги уступають по ужиттю "МІЗАР". Великий сілок коштує \$6.25. Малий \$4.25. — Належність вислати разом з задоволення на адресу: СН. LOZINSKI, Dept. S, 2325 N. Mullifan Avenue Chicago, Ill.

БОЛІ НІГ. Рани на ногах, опухлі ноги, набряки жиди, болячі ноги, флебітис (запалення жи), напухлі або болячі коліна чи лікотьча і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операци. Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1. до 8:30 ввечір. Нема урядових годин у неділі. Говоримо українською мовою. Dr. L. A. BENLA 320 W. 86 St., New York City Близько Бродвею. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ЕКЗЕМА І багато інших ШКІРНИХ НЕДУГІ та шкірних викидів знаменито полегшується вживанням славного Марван Dermopathic SALVE Здержку свербиная негайно, облекшує подразження, ослаблює запалення та прискорює скорше выздоровлення. Він усе причинається до вищення шкіри з прищів, боляків і плям. Сілок 60 ц. Подвійної величини 75 центів. Вислаємо негайно. Замовляйте деп. MARVAN LABORATORY, Inc., Dept. S., 809 Halsey St., Brooklyn, New York, N. Y. 58.

ПОДОРОЖ ДО СТАРОГО КРАЮ НОВИМИ МОТОВОРЦЯМИ ПІЛСУДСКІ І БАТОРИ НАРЯБЛІЖЧІ ВІДПЛИВИ З НЬО ГІОРКУ: 19. КВІТНЯ, 1, 17 І 28 ТРАВНЯ, 9. І 22. ЧЕРВНЯ. Лише туристичні і третя клася. Голосіться до місцевих агентів або до: GDYNIA-AMERICA LINE 32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

РЕВМАТИЗМ ЗДЕРЖАНИЙ УПРОДОВЖ 48 ГОДИН. Новий лік ньюйорського лікаря приносить щастя тисячам. Прогнане ревматичну докучливість зо сном, з सुголвіо і з мазіо. БОЛІ ПРОМИНАЮТЬ ЗВИЧАЙНО ПЕРШОГО ДНЯ. Отрути у вашій крові спричинюють ревматичні болі, задеревілість та надухлість і не дають вам свободно рухатися без докучливих болів. Шобби полегшити свої страждання, ви мусте звайлити свою кров від отруті! Ця докторова нова медицина робить не швидко. Не має в собі дурману — безпечна для молодих і старих; не чинить небезпечки серцю. Називається цей лік BARUVACOL. Ви можете спробувати його на отсій ретельній пропозиції: витий отсій оголошення і зашльте його поштою wraz з вашим назвинем і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Може теж арвати особисто). Грошей не посилайте. Заплатіть поштареві \$1.85 і кілька центів за доручення (С.О.Д.), коли він принесе вам Барувакол. Ужнівайте його від доби (48 годин). Уж не покуйте полекши, то неужитий лік зверните, а ми вам відішлемо ваших \$1.85. Пощо терпіти не один день Години: 10 до 4. (Svoboda)

ЧОЛОВІЧИ І ЖІНОЧИ НЕДОМАГАННЯ ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ. ВДОВОЛЮЮЧИ І ШВИДКИ ВИСИДКИ. Порадьтеся д-ра Зінса в лікуванні крові, шкря і нервових недуг, катару і хронічних боляків, нервів і загальноного ослаблення, шлуночвих і кишкових недуг, гемороїдів і інших відкородив. І інших відкородив, що справляють біль та негодність, домагаються, сіятики, неврагії, запалення нервів (норайтис) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, віддихових недуг, печіночвих забурень і інших чоловічих і жіночих недуг, а коли маєте якісь недуги недомаганія, що їх не розумієте, порадьтеся довірочно мене, я вам усе вискалю. Мої ціни умірковані. Отглядини (Examination) даром і довірочно. Екзамінація крові, лабораторні досліди, проміні X (екс), сировапка і вприскувальні щеплення. DR. L. ZINS Перевх 25-літня практика. 110 East 16 St. N. Y. (між Юнїон Скетер й Ірвінг Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 ввечір. В неділі: від 9 рано до 3 пополудня. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Шукають Праці ДЯКОВЧИТЕЛЬ пошукує ПОСАДИ. Може провадилти школу, хор, давати концерти і представления, як також вчити музику. Зголошення слати на адресу: J. J. SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City, N. J. 69-70

Бизнесові Нагоди ПРОДАЄТЬСЯ на доглядних умовах GROCERY & DELICATESSEN 1420 YORK AVENUE, між 175-ю й 176-ю стр. NEW YORK CITY 69-70

ГРИБИ ІМПОРТОВАНИ, свіжі, крайові. Люзні 90 ц. фунт. Добірні \$1.45. Самі шапелчки \$1.95. Вислаємо поштою на С. О. Д. 55. RELIABLE MUSHROOM CO., 94 RIVINGTON ST., NEW YORK CITY

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ Урядові години: Від 1-3 пополудні і від 6-8 ввечір. В неділі згідно з умовами. 718 So. 17th St., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue) Tel. Essex 3-4468.

Д-р М. МІЛОВИЧ Староукраїнський лікар. 1422 W. GIRARD AVENUE PHILADELPHIA, PA. ЛІКУЄ внутрішні недуги (ше є: недуги серця, легень, жовтака, кишків, печіники, шпорок, крони, жила, ревмізм, цукрову хворобу і інші) й полові недуги.

УРЯДОВІ ГОДИНИ: в понеділок, середу, четврт і суботу 10-2:30; вівторок і п'ятницю 3-8:30. Telephone: STEvenson 2014

МИРОН ЛИТВИН УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК без ріжниць, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шпівз і чорна. — Офісе: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

ПРИ ВЕСІЛЛЯХ ПРИ ПОХОРОНАХ ПРИ ВСЯКИХ СПЕЦІАЛЬНИХ НАГОДАХ — зайдіть до свого — HOLLYWOOD FLORIST 127 E. 7th St., New York City (bet. Ave. A & 1st Ave.) or Tel.: Dry Dock 4-8949

ІВАН БУНЬКО Новий Український Удєргеткер заряджує погребями по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified Funerals as low as \$150. Telephone: Orchard 4-8085

ТАРЗАН НА РОЗПУХАХ. Джейн стояла на місці і не хотіла рушатися. Вона не знала, звідки походить цей шелест, який почувала, як лишч опинилася в ямі. Вона навіть не знала, чи цей шелест походить від якоїсь людини, чи від звіра. Та поволі її очи почали привикати до темноти. Нагло вона почувала голос, що був їй дуже знайомий. Так, вона пізнала: це був голос Анети. „Ането, і ти тут?“ — закричала Джейн, кидаючись до неї. „Так, пані Джейн“, відповіла Анета й, кидаючись на груди Джейн, почала радати. Криз: сльози вона розказувала, як її схопив кавуру. Та притім вона не зміла вивяснити свого насьного поведіння. „Я розумію“, скакала Джейн, „це була гіпнотична сила, якій і я не могла опртітись“. „На хвилию обі жінки замовкли у взаємних обіймах. По хвилі такої мовчанки Джейн запиталась: „Чи вони знущалися над тобою?“ „Ні“, відповіла Анета. „Все це пройшло так спокійно, що я сама добре не памятаю. Але я лише знаю, що коли вони вкинули мене сюди, то тоді я страшенно налякалась. Не знати, що вони з їмні зроблять?“ — питалась вона. А коли на це питання Джейн не знаходила відповіді, Анета додала: „Ах, якби тільки пан Браун знав, де ми є“. Згадавши імя свого милого, дівчина почала знову плакати. „Ах, пані“, говорила вона, „щоб ви знали, як я його покохала. Він любить мене також. Ми могли бути щасливі. Але тепер усе пропало. Вони вб'ють мене“. Дівчина хлипла, а Джейн не знала, як її потішити.